

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34098
Nom: Dermofarmàcia
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1201 - Grau en Farmàcia	Facultat de Farmàcia i Ciències de L'alimentació	5	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1201 - Grau en Farmàcia	Dermofarmàcia	OPTATIVA

COORDINACIÓ

DIEZ SALES OCTAVIO

RESUM

La Dermofarmàcia s'ocupa de l'elaboració i control farmacèutic dels diferents preparats d'aplicació sobre les superfícies externes del cos humà destinades a complir diversos fins higiènics, protectors, estètics o correctius. En esta disciplina s'estudiaran les característiques de la pell i apèndixs cutanis així com les anomalies que justifiquen la utilització de diversos preparats dermofarmacèutics. Els aspectes bàsics de formulació de diversos preparats dermofarmacèutics amb accions específiques són també contemplats. Així mateix, s'estudien els assajos de seguretat i eficàcia dels preparats cosmètics i les directrius de bones pràctiques de fabricació de productes cosmètics.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana haver cursat la matèria de Tecnologia Farmacèutica

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Aplicar els diferents ingredients cosmètics en l'elaboració de productes cosmètics.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer els controls d'innocuitat i eficàcia dels preparats cosmètics.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Conèixer la pell, annexos de la pell i mucoses com a substrat viu de la dermofarmàcia i les seues disfuncions.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responguen a demandes socials, tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Desenvolupar habilitats per a elaborar les diferents formes dermofarmacèutiques.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a respondre a les diverses necessitats professionals i socials.

Reconeixement dels preparats dermofarmacèutics en el marc legal que tinguen.

Reforçar l'adquisició de les competències generals del pla d'estudis.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Utilització de les directrius de bones pràctiques de fabricació en l'elaboració de preparacions dermofarmacèutiques.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la dermofarmàcia

- Preparats dermofarmacéutics: definicions i classificació. Marc legal. Inventari i Nomenclatura d'Ingredients Cosmètics (INCI).
- La pell. Fisiologia i estructura. Disfuncions del teixit subcutani i conjuntiu. Disfuncions del teixit epidèrmic. Aspectes cutanis de l'envelliment.
- Annexes: glàndules sudorípares, fol·licles pilosos i ungles. Fisiologia i estructura. Disfuncions de la glàndula sebàcia. Disfuncions del cicle capil·lar. Disfuncions ungueals.
- Cavitat oral. Fisiologia i estructura. Disfuncions

2. Ingredients i formes cosmètiques

- Substàncies naturals. Excipients i principis actius d'origen mineral, vegetal i, animal.
- Substàncies de síntesi, excipients i principis actius.
- Formes cosmètiques i criteris de formulació: Generalitats

3. Elaboració i deispensació de preparats cosmètics

- Cosmètica hidratant. Humectants. Components del NMF. Lípids i emulsions hidratants. Fórmules tipus.
- Cosmètica regeneradora i reparadora. Regeneració cutània. Control de la seborrea cutània. Decoloració de taques cutànies. Formules tipus.
- Cosmètica solar. Preparats fotoprotectors. Bronzejadors. Cosmètica calmant i antieritematosa. Fórmules tipus.
- Cosmètica per a la higiene de la pell. Principals components dels preparats per a la higiene. Tipus de detergents. Estabilitzadors de bromera. Espesantes. Emulsions netejadores facials. Preparats per a la higiene corporal.
- Cosmètica capil·lar. Xampús per al control de la caspa. Xampús per al control de la seborrea. Acondicionadors. Preparats antialopécicos. Altres tractaments.
- Altres tractaments cosmètics. Cosmètica protectora: agents filmògens hidròfobs. Depilatoris: tipus i preparació. Desodorants. Antiperspirantes. Preparats cosmètics decoratius: maquillatges facials, oculars i labials. Preparats tipus.
- Cosmètica per a la higiene de la cavitat bucal. Dentífrics. Preparats per al tractament de disfuncions.

4. Assajos de seguretat i eficàcia de productes cosmètics

- Marc legal i mètodes alternatius a l'ús d'animals d'experimentació: mètodes validats o en període de validació. Mètodes fisicoquímics i bioquímics. Cultius cel·lulars relacionats amb components de la pell. Ús

d'organismes monocel·lulars. Teixits aïllats.

- Mètodes biofísics no invasius i estat fisiològic de la pell. Hidratació de l'estrat corni: mètodes elèctrics, mètodes espectroscòpics. Difusió d'aigua en l'estrat corni. Ph de la superfície cutània. - Coloració de la pell. Determinació del fluxe sanguini a nivell cutani. Termografia. Propietats biomecàniques de la pell

5. Bones practiques de elaboració de productes cosmètics

- Bones pràctiques de fabricació de productes cosmètics. Personal. Locals. Equipament. Fabricació, envasament i magatzematge de productes acabats

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	4,00
Teoria	27,00
Laboratori	14,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	62,50
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	62,50

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques. En les dites classes el professor donarà una visió general del tema objecte d'estudi fent especial insistència en els aspectes nous o d'especial complexitat i fent ús de les noves ferramentes de la informació i comunicació. S'indicaran als estudiants els punts que han de revisar prèviament a l'assistència a cada classe. Es potenciarà la participació de l'alumne.

Pràctiques de laboratori. Es durà a terme l'elaboració de diferents formes cosmètiques

Tutories. Els alumnes acudirán a elles en grups reduïts. En elles, el professor avaluarà el procés d'aprenentatge dels estudiants d'una manera globalitzat. Igualment, les tutories serviran per a resoldre dubtes que hagen pogut sorgir al llarg de les classes i orientarà els estudiants sobre els mètodes

AVALUACIÓ

Els coneixements adquirits s'avaluaran també per mitjà de la realització d'una prova escrita. La prova constarà de preguntes de verdader/ fals, preguntes tipus multirespuesta, qüestions conceptuals i problemes pràctics sobre elaboració de preparats cosmètics que permetran a l'estudiant demostrar el grau d'assimilació dels conceptes fonamentals.

Per a avaluar les pràctiques de laboratori, d'assistència obligatòria, s'haurà d'entregar memòria i informe analític amb els resultats obtinguts en totes les pràctiques realitzades. A més, durant l'última sessió de pràctiques, es realitzarà un examen sobre qüestions tractades durant la realització de les mateixes.

El 90 % de la qualificació final correspondrà a l'avaluació dels coneixements de teoria i el 10% a la de les activitats de practiques.

Quan l'estudiant NO es presente a l'examen de teoria en la primera convocatòria ordinària del curs acadèmic però dispose de qualificació en alguna de les activitats docents realitzades (pràctiques de laboratori, pràctiques d'informàtica, tutories,...) en l'acta acadèmica figurarà la nota de *No presentat*. No obstant això, si en la segona convocatòria l'estudiant NO realitza l'examen de teoria, en l'acta acadèmica es reflectirà la qualificació de *Suspens* amb la nota calculada d'acord amb els percentatges assignats a cada una de les activitats realitzades. En resum: En segona convocatòria únicament es qualificarà No presentat als estudiants que no hagen realitzat cap de les activitats que integren l'assignatura

BIBLIOGRAFIA

- PONS GIMER L, PARRA JUEZ, Ciencia cosmética. Bases fisiológicas y criterios prácticos. CGCOF (1995)

- WILKINSON JB, MOORE RJ, Cosmetología de Harry. Diaz de Santos (1990)
- DRAELOS ZD., Cosméticos en dermatología, 1ª Ed. Acribia (1995)
- HERRÁEZ DOMINGUEZ M., DÍEZ-SALES O., Alternative methods to animal testing for cosmetic products evaluation. En Analysis of cosmetic products. Ed Amparo Salvador, Elsevier (2007).
- SIMMONS, Cosméticos: formulación, preparación y aplicación. A. Madrid Vicente (2000).
- BONADEO I., Cosmética: Ciencia y Tecnología 1ª Ed. Ciencia 3 (1998)
- CORDERO A., Biología de la piel, 1ª Ed. Panamericana (1996).